

9 februarie 2017

28 nr. 40

AVIZ

**la proiectul de lege pentru abrogarea Legii nr.235 din 3 octombrie 2016
privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către
Ministerul Finanțelor a obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat
nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015
(nr.514 din 28.12.2016)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780 – XV din 27.12.2001 și expune următoarele:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, înaintarea acestuia spre examinare are drept scop eliminarea presiunii fiscale suplimentare asupra populației și economiei Republicii Moldova, utilizarea eficientă și în interesul cetățenilor a resurselor financiare acumulate de stat sub formă de taxe și impozite, neadmiterea majorării substanțiale a datoriei de stat.

2. Referitor la respectarea procedurii de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, având în vedere prevederile art.20 din Legea nr.780/2001 și art.47 din Regulamentul Parlamentului, în Nota informativă adițională proiectului de lege, este necesară prezentarea de rigoare a condițiilor ce au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui. În raport cu cele menționate mai sus, constatăm că, autorul proiectului de lege face o prezentare generală a principalelor prevederi, fără a argumenta necesitatea acestuia, fapt ce face dificilă identificarea scopului real al elaborării proiectului de lege, precum și a finalității urmărite prin implementarea acestuia.

3. La fel, remarcăm cerințele art.6 alin.(3) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548/1995, potrivit căreia, orice proiect de act normativ al autorităților publice care privește domeniile în care Banca Națională are atribuții va fi adoptat după recepționarea avizului Băncii Naționale. Avizul va fi transmis în termen de cel mult 30 de zile de la solicitare. Pe cale de consecință, reținem necesitatea prezentării avizului Băncii Naționale.

4. De altfel, asupra obiectului de reglementare al proiectului de lege devin incidente prevederile art.131 alin. (4) din Constituție, care prevăd că orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern. Astfel, pentru adoptarea proiectului de lege este necesar să fie prezentat avizul pozitiv din partea Guvernului.

5. Ținem să scoatem în evidență unele aspecte juridice ce țin de efectele produse de abrogarea Legii sus-nominalizate. În această ordine de idei, subliniem constatările Curții Constituționale ale RM prevăzute în Decizia nr. 3 din 01.11.2012, potrivit căreia „*ori de câte ori o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la anumite raporturi, toate efectele susceptibile a se produce din raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări, care trebuie să respecte suveranitatea legii anterioare. În ipoteza, în care legiuitorul ar dori în mod justificat să înlăture sau să anuleze unele situații nedrepte, nu poate realiza acest lucru prin intermediul unei legi cu caracter retroactiv, ci trebuie să caute mijloace adecvate, care să nu vină în contradicție cu principiul constituțional al neretroactivității legii.*

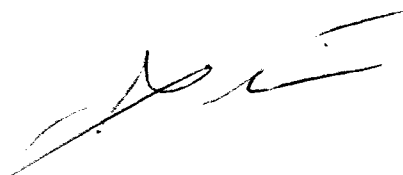
Astfel, nu este echitabil, nu este just și nu este legal ca o lege să-și extindă efectele asupra unor stări de fapt și raporturi consumate sau începute înaintea intrării în vigoare.”

Luând în considerare cele expuse mai sus, ținem să accentuăm asupra faptului, că Legea nr.235/2016 și-a produs efectele juridice, reieșind din conținutul normei art. 2 alin.(3) din Legea sus-nominalizată, potrivit căreia *obligațiunile de stat vor fi emise de către Ministerul Finanțelor în termen de 7 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a legii.* Pornind de la aceasta, subliniem asupra imposibilității producerii unor efecte juridice în urma abrogării acesteia, ori efectele deja produse, mai exact emiterea obligațiunilor de stat, nu pot fi anulate. Considerăm, că Legea nr.235/2016, în partea ce ține de emiterea obligațiunilor de stat, s-a consumat, abrogarea acesteia nu conduce la anularea unor efecte deja produse sub imperiul legii date.

6. Privit dintr-o altă perspectivă, în eventualitatea în care, Guvernul nu ar putea îndeplini obligațiunile luate la acordarea garanției, ca efect ar surveni incapacitatea de plată a statului la plata garanției respective. Pe cale de consecință, acesta ar duce la necesitatea recapitalizării Băncii Naționale a Moldovei, devenind incidente în acest caz normele art.19 al Legii nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei. Reieșind din norma art. 19 alin.(6) a Legii date, *în cazul în care la finele anului financiar soldul fondului general de rezervă devine debitar, Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, în decurs de 60 de zile după primirea raportului auditorului extern asupra situațiilor financiare ale Băncii Naționale, transferă Băncii Naționale o contribuție de capital în valori mobiliare de stat la o rată a dobânzii de piață, în volumul necesar pentru acoperirea soldului debitar.*

La această etapă, ținând cont de normele déjà existente în legislație, și anume art.19 alin.(7) din Legea nr. 548 din 21.07.1995, în cazul decapitalizării Băncii Naționale, *Guvernul urmează să emită valori mobiliare de stat eşalonat, anual, în părți egale, în decurs de 5 ani după anul înregistrării soldului debitar al fondului general de rezervă. Dacă pe parcursul anilor următori Banca Națională va înregistra în continuare pierderi, volumul în care acestea vor contribui la formarea soldului debitar al fondului general de rezervă va fi eşalonat în același mod.*

Ceea ce ținem să scoatem în evidență este faptul că, efectul juridic al abrogării Legii nr. 235/2016 este practic inexistent în condițiile în care, potrivit normelor legale prezentate mai sus, statul are obligația de a emite valori mobiliare în cazul decapitalizării BNM. Sub acest aspect, atragem atenția asupra lipsei unei soluții viabile și care ar asigura stabilitate financiară în Republica Moldova. Totodată, proiectul supus avizării nu rezolvă problema în sine și nu identifică soluții privind executarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 938 din 13.11.2014 și nr.124 din 30.03.2015, prin intermediu cărora s-a realizat acordarea creditelor de urgență de către BNM sub garanția Guvernului.

**Șef Direcție
Ion Creangă**